Hallituksen esitys Eduskunnalle 84. Kansainvälisen merityökonferenssin hyväksymän merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden tarkastuksia koskevan yleissopimuksen hyväksymisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Kansainvälisen työjärjestön (ILOn) yleiskokous, Kansainvälinen merityökonferenssi hyväksyi vuonna 1996 yleissopimuksen nro 178, joka koskee merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden tarkastuksia. Samalla työkonferenssi hyväksyi myös yleissopimusta täydentävän suosituksen nro 185.

Yleissopimuksessa on määräykset merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden tarkastusten järjestämisestä säännöllisin väliajoin, tarkastusten seurannasta ja tarkastajien valtuuksista. Suositus sisältää yksityiskohtaisempia suosituksia muun muassa tarkastusten järjestämiseen liittyvästä yhteistyöstä, koordinaatiosta sekä tarkastajien asemasta ja toimivallasta.

Suomen lainsäädäntö täyttää yleissopimuksen edellytykset. Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi yleissopimuksen nro 178. Samalla suositus nro 185 saatetaan eduskunnan tietoon otettavaksi huomioon vastaisessa lainvalmistelutyössä siltä osin kuin sitä pidetään tarkoituksenmukaisena.

YLEISPERUSTELUT

1. Asian valmistelu

Sopimus ja suositus on valmisteltu Kansainvälisessä työjärjestössä (ILO). Niitä on käsitelty alustavasti merenkulkualan kolmikantakokouksessa marras-joulukuussa vuonna 1994. Lopullisesti yleissopimus (nro 178), joka koskee merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden tarkastuksia sekä siihen liittyvä suositus (nro 185) hyväksyttiin 84. Kansainvälisessä työkonferenssissa lokakuussa 1996. Yleissopimuksella ja suosituksella uudistettiin ILOn suositus nro 28, joka koskee merimiestarkastuksen yleisiä periaatteita. Yleissopimuksen hyväksymisen puolesta äänesti 205 edustajaa, vastaan 1 ja 10 edustajaa pidättäytyi äänestyksestä.

Suomesta sopimuksen ja suosituksen valmisteluun työkonferenssissa osallistuivat työministeriön, Suomen Varustamoyhdistyksen, Ålands Redarföreningin, Suomen Merimies-Unionin, Suomen Laivanpäällystöliiton ja Suomen Konepäällystöliiton edustajat.

Lausunnon tämän hallituksen esityksen laatimista varten ovat antaneet sosiaali- ja terveysministeriö, Kunnallinen työmarkkinalaitos, Valtion työmarkkinalaitos, Merenkulkulaitos ja merimiesasiain neuvottelukunta. Kukaan lausunnonantajista ei ole vastustanut sopimuksen ratifiointia. Sosiaali- ja terveysministeriö sekä merimiesasiain neuvottelukunta ovat katsoneet, ettei yleissopimuksen ratifiointi edellytä lainsäädäntömuutoksia ja Suomen tulisi ratifioida sopimus. ILO-neuvottelukunta puoltaa yleissopimuksen ratifiointia.

2. Nykytilanne ja yleissopimuksen merkitys

Kansainvälinen työjärjestö (ILO) on hyväksynyt vuonna 1926 suosituksen nro 28,

joka koskee merimiestyön tarkastuksen yleisiä periaatteita. Suositus nro 28 uusittiin laatimalla merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden tarkastuksia koskevat yleissopimus nro 178 ja sitä täydentävä suositus nro 185.

Yleissopimus asettaa jäsenvaltioille puitteet tarkastustyön järjestämiseksi ja suosituksessa annetaan yksityiskohtaisempia ohjeita. Yleissopimus edellyttää, että lippuvaltion on tarkastettava alukset vähintään kolmen vuoden välein. Sopimuksen mukaan tarkastukset suorittaa lippuvaltio, ei satamavaltio.

Kansainvälisesti tarkasteltuna tarkastusmäärät saattavat kasvaa huomattavasti, mikäli yleissopimus ratifioidaan laajasti. Toisaalta yleissopimus ei sisältäne sellaisia määräyksiä, jotka estäisivät suuria merenkulkuvaltioita sitä ratifioimasta. Euroopassa satamavaltioiden suorittamat tarkastukset ovat jo vakiintunutta käytäntöä ja niitä säädellään myös yhteisölainsäädännössä. Satamavaltioiden suorittamat tarkastukset ovat lisääntymässä sitä mukaan kun turvallisuuteen sekä inhimillisiin ja kaupallisiin tekijöihin kiinnitetään enenevästi huomiota.

Suomelle yleissopimus ei tuo merkittäviä käytännön muutoksia ja Suomen lainsäädäntö vastaa yleissopimuksen vaatimuksia. Alusten tarkastustiheys pystytään pitämään suurempana kuin sopimus edellyttää.

Suomen kannalta on kuitenkin edullista, että yleissopimus on sen tasoinen, että monet jäsenvaltiot voivat sen ratifioida ja järjestää oman tarkastusjärjestelmänsä sopimuksen edellyttämälle tasolle.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Yleissopimuksen ja suosituksen sisältö

Yleissopimuksen I osa sisältää soveltamisalan ja eräiden yleissopimuksessa käytettyjen käsitteiden määritelmiä. Artiklan 1 mukaan sopimusta sovelletaan kaikkiin yksityisessä tai julkisessa omistuksessa oleviin merenkulkuun käytettäviin aluksiin, jotka on rekisteröity sellaisessa jäsenvaltiossa, jossa yleissopimus on voimassa, ja joita käytetään kaupalliseen lastin tai matkustajien kuljettamiseen tai muuhun kaupalliseen tarkoitukseen, ellei tässä artiklassa toisin määrätä. Sopimuksessa kahden jäsenvaltion rekisterissä oleva alus katsotaan rekisteröidyksi siinä jäsenvaltiossa, jonka lipun alla se purjehtii. Yleissopimusta sovelletaan merihinaajiin. Yleissopimusta ei sovelleta aluksiin, joiden bruttovetoisuus on alle 500 eikä esimerkiksi öljynporauslauttoihin ja porausasemiin silloin kun niitä ei käytetä merenkulkuun. Sopimusta sovelletaan ammattimaista merikalastusta harjoittaviin aluksiin siinä määrin kuin koordinoiva viranomainen katsoo mahdolliseksi neuvoteltuaan kalustusalusten omistajien ja kalastajien edustavimpien järjestöjen kanssa. Samoin koordinoiva viranomainen ratkaisee asian, mikäli on epäselvää, katsotaanko joidenkin alusten harjoittavan kauppamerenkulkua tai ammattimaista merikalastusta yleissopimuksen tarkoittamassa merkityksessä. Käsitteellä "koordinoiva viranomainen" tarkoitetaan ministeriä, valtion virastoa tai muuta viranomaista, jolla on oikeus antaa ja valvoa säännöksiä, määräyksiä tai muita ohjeita, jotka on sitovia tarkastettaessa merenkulkijoiden työ- ja asuinoloja jäsenvaltiossa rekisteröidyssä aluksessa. Käsite "tarkastaja" tarkoittaa valtion virkamiestä tai muuta julkisen viran haltijaa, joka vastaa merenkulkijoiden työ- ja elinolojen tai niiden osan tarkastuksesta. Tarkastajaksi määritellään myös henkilö, jolla on koordinoivan viranomaisen valtuuttaman laitoksen tai järjestön antama valtakirja tarkastusten suorittamiseen. "Säännöksillä ja määräyksillä" tarkoitetaan lakeja ja asetuksia sekä välitystuomioita ja työehtosopimuksia, jotka ovat oikeudellisesti velvoittavia. Käsite "merenkulkijat" on määritelty henkilöiksi, jotka työskentelevät jossakin tehtävässä sellaisella merenkulkuun käytettävällä aluksella, johon yleissopimusta sovelletaan. Epäselvissä tapauksissa koordinoiva viranomainen ratkaisee kuuluuko jokin työntekijäryhmä tämän sopimuksen puitteissa merenkulkijoihin. Käsitteellä "merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteet" tarkoitetaan olosuhteita ja ehtoja, jotka liittyvät aluksella olevien asuin-

ja työtilojen huoltoon ja siisteyteen, vähimmäisikään, työsopimukseen, ruokaan ja ruokahuoltoon, miehistön majoitukseen, työhönottoon, miehitykseen, pätevyysvaatimuksiin, työaikaan, lääkärintarkastuksiin, työtapaturmien ehkäisyyn, terveydenhoitoon, sairaus- ja tapaturma-avustukseen, sosiaaliturvaan ja siihen liittyviin asioihin, kotiinpalauttamiseen, kansallisen lainsäädännön alaisiin työsuhteen ehtoihin sekä yhdistymisvapauteen.

Yleissopimuksen II osa sisältää tarkastusten järjestämistä koskevia määräyksiä. Artiklan 2 mukaan jokainen jäsenvaltio, jota yleissopimus sitoo, ylläpitää merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden tarkastusjärjestelmää. Koordinoiva viranomainen koordinoi tarkastuksia ja määrittelee niissä noudatettavat periaatteet. Koordinoiva viranomainen on kaikissa tapauksissa vastuussa merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden tarkastamisesta, mutta se voi valtuuttaa päteviä ja riippumattomia julkisia laitoksia tai muita järjestöjä suorittamaan puolestaan tarkastuksia.

Artiklan 3 mukaisesti jokainen jäsenvaltio huolehtii kaikkien sen alueella rekisteröityjen alusten tarkastamisesta määräajoin sen varmistamiseksi, että merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteet aluksella noudattavat kansallista lainsäädäntöä. Tarkastuksia suoritetaan vähintään kolmen vuoden ja mikäli mahdollista yhden vuoden välein. Lisäksi jäsenvaltion on ryhdyttävä tarkastustoimenpiteisiin, jos sille tehdään valitus tai esitetään näyttöä siitä, ettei sen alueella rekisteröity alus ole merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden osalta kansallisen lainsäädännön mukainen. Huomattavien rakenteellisten tai majoitusjärjestelyjä koskevien muutosten jälkeen alus on tarkastettava viimeistään kolmen kuukauden kuluttua muutosten tekemisestä. Jokainen jäsenvaltio nimittää 4 artiklan nojalla tehtäviin pätevät tarkastajat ja huolehtii, että tarkastajia on riittävä määrä sopimuksen vaatimusten täyttämiseksi.

Artiklan 5 mukaan tarkastajille taataan riippumattomuus hallituksen vaihdoksista ja asiattomista ulkopuolisista vaikutteista. Tarkastajilla on oikeus nousta jäsenvaltion alueella rekisteröityyn alukseen ja päästä tarkastuksen kannalta tarpeellisiin tiloihin. Tarkastajilla on oikeus suorittaa tarpeellisia tutkimuksia, kokeita ja tiedusteluja ja vaatia puutteiden korjaamista. Mikäli puute saattaa aiheuttaa huomattavaa vaaraa merenkulkijoiden terveydelle ja työturvallisuudelle, tarkastajilla on oikeus kieltää aluksen lähtö satamasta kunnes tarpeelliset toimenpiteet on suoritettu. Tällöin alusta ei kuitenkaan saa tarpeettomasti viivyttää tai pidättää ja kiellosta on oikeus valittaa oikeus- tai hallintoviranomaiselle.

Muutoinkin alusta tarkastettaessa tai toimenpiteisiin ryhdyttäessä on 6 artiklan nojalla pyrittävä kaikin kohtuullisin keinoin välttämään aluksen kohtuuton pidättäminen tai viivyttäminen. Laivanvarustaja tai laivanisäntä on oikeutettu korvauksiin kärsimistään menetyksistä ja vahingoista, jos alusta on kohtuuttomasti pidätelty tai viivytetty. Todistustaakka pidättämisen tai viivyttämisen kohtuuttomuudesta on laivanvarustajalla tai laivanisännällä.

Yleissopimuksen III osa koskee rangaistuksia. Artiklan 7 mukaan kansallisessa lainsäädännössä on määrättävä riittävät rangaistukset tarkastajien antamien määräysten rikkomisesta ja tarkastajien työn estämisestä. Tarkastajat voivat myös harkintansa mukaan antaa varoituksia ja neuvoja sen sijaan, että ryhtyisivät oikeudellisiin toimiin tai suosittelisivat niihin ryhtymistä.

Yleissopimuksen IV osa sisältää määräyksiä yleissopimuksen perusteella laadittavista kertomuksista. Artiklan 8 nojalla koordinoiva viranomainen pitää kirjaa merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden tarkastuksista ja julkaisee vuosittain tarkastuskertomuksen. Tämä kertomus on julkaistava kohtuullisessa ajassa ja joka tapauksessa kuudessa kuukaudessa käsiteltävän vuoden päättymisestä.

Artiklan 9 mukaan tarkastajat esittävät jokaisesta tarkastuksesta kertomuksen koordinoivalle viranomaiselle. Kertomuksesta toimitetaan englanninkielinen tai aluksen työkielellä laadittu kappale aluksen päällikölle ja toinen kappale tiedoksi merenkulkijoille.

Yleissopimusta täydentävä suositus nro 185 sisältää tarkempia suosituksia yhteistyöstä ja koordinaatiosta sekä tarkastusten järjestämisestä. Suositus sisältää myös suosituksia tarkastajien asemasta, tehtävistä ja toimivallasta sekä tarkastuksista laadittavista kertomuksista.

2. Yleissopimuksen suhde Suomen lainsäädäntöön

Työntekijöiden työolosuhteiden valvonta määräytyy olennaisesti seuraavien säädösten

mukaan; laki työsuojeluhallinnosta (16/1993), asetus työsuojeluhallinnosta (176/1993), laki työsuojelun valvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa (171/1993, jäljempänä työsuojelun valvontalaki) ja asetus työsuojelun valvonnasta (954/1973).

Yleissopimuksen 2 artikla edellyttää, että jäsenvaltiot ylläpitävät merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden tarkastuksia. Koordinoivan viranomaisen tulee huolehtia tarkastusten koordinoinnista ja määritellä niissä noudatettavat periaatteet. Suomessa työ- ja elinolosuhteiden valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriön alaiselle työsuojeluhallinnolle. Tarkempia ohjeita ja määräyksiä työsuojelun valvonnasta antaa sosiaali- ja terveysministeriö.

Yleissopimuksen mukaan koordinoiva viranomainen on kaikissa tapauksissa vastuussa merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden tarkastamisesta, mutta se voi valtuuttaa pätevä ksi ja riippumattomaksi katsomiaan julkisia laitoksia tai muita järjestöjä suorittamaan puolestaan edellä mainittuja tarkastuksia. Myös Suomessa työsuojeluviranomaisilla on työsuojelun valvontalain 1 §:n mukaan oikeus käyttää asiantuntijoita tarkastusten suorittamiseen.

Artiklan 3 mukaan kaikki jäsenvaltion alueella rekisteröidyt alukset on tarkastettava vähintään kolmen vuoden määräajoin ja mikäli mahdollista vuoden välein. Kun aluksella on tehty huomattavia rakenteellisia tai majoitusjärjestelyjä koskevia muutoksia, alus on kuitenkin tarkastettava kolmen kuukauden kuluessa muutosten tekemisestä. Lisäksi artiklassa edellytetään jäsenvaltion ryhtyvän tarkastustoimenpiteisiin mahdollisimman pian, kun jäsenvaltiolle on tehty valitus tai esitetty näyttöä, ettei sen alueella rekisteröity alus vastaa lainsäädännön vaatimuksia merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden osalta. Työsuojelun valvontalain 3 § mahdollistaa, että työsuojelua koskevia tarkastuksia toimitetaan niin usein ja niin tehokkaasti kuin valvonnan kannalta on tarpeellista. Myös työsuojelun valvonnasta annetun asetuksen 6 ja 7 §:t sisältävät yleissopimuksen mukaisia tarkempia määräyksiä tarkastusten toimittamisesta. Valtioneuvostonpäätös työympäristöstä aluksella (417/1981) edellyttää työsuojeluviranomaisten hyväksyvän ennakkoon uuden tai olennaisesti muutetun aluksen työympäristön.

Artikla 4 edellyttää, että jäsenvaltio nimittää pätevät tarkastajat, joita on tehtävien hoidon kannalta riittävä määrä. Suomessa todistuksen tarkastajan toimivaltuudesta antaa työsuojelun valvonta asetuksen 8 §:n nojalla työsuojeluviranomainen ja asetuksen 10 §:ssä edellytetään työsuojelun virkamiesten perehtyvän työsuojeluun yleensä sekä erityisesti oman toimialueensa oloihin.

Yleissopimuksen 5 artiklan nojalla tarkastajilla on oltava riippumattomuus hallituksen vaihdoksista ja ulkopuolisista vaikutteista. Työsuojeluhallinnosta annetun lain 2 §:ssä säädetään nimenomaisesti, että työsuojeluhallinto on riippumaton valvontatehtävää suorittaessaan. Myös sosiaali- ja terveysministeriöstä (991/1994) annettuun asetukseen sisältyy vastaava säännös. Artiklassa 5 luetellaan tarkastajien valtuudet. Suomen lainsäädännössä oikeus nousta tarkastettavaan alukseen, pääsy tarkastettaviin tiloihin ja oikeus suorittaa tarkastuksia on varmistettu työsuojelun valvontalain 1 §:n 2 momentissa ja 4 §:ssä.

Artiklassa 5 tarkastajille annetaan myös oikeus vaatia puutteiden korjaamista ja oikeus kieltää aluksen lähtö satamasta tietyissä tapauksissa. Yleissopimuksen mukaiset oikeudet tältä osin taataan työsuojelun tarkastajille työsuojelun valvontalain 15 ja 16 §:issä.

Artiklassa 6 todetaan, että tarkastuksia suoritettaessa tai muutoin ryhdyttäessä yleissopimuksen mukaisiin toimenpiteisiin, on vältettävä aluksen kohtuutonta pidättämistä tai viivyttämistä. Mikäli alusta kuitenkin kohtuuttomasti pidätetään tai viivytetään, laivanvarustaja tai laivaisäntä on oikeutettu korvauksiin kärsimistään vahingoista ja menetyksistä. Työsuojelun valvonnasta annetun asetuksen 34 §:ssä säädetään nimenomaisesti, että kieltäessään laitteen tai työmenetelmän käytön tai työnteon jatkamisen työsuojelun valvontalain 16 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa, tarkastajan on toimittava siten, ettei kielto rajoita toimintaa työpaikalla laajemmalti kuin on tarpeellista työn turvallisuuden ja terveellisyyden kannalta. Yleissopimuksen korvausvelvollisuutta vastaavat säännökset sisältyvät Suomen lainsäädännössä vahingonkorvauslakiin (412/1974). Lain 3 luvun 2 §:n mukaan julkisyhteisö on velvollinen korvaamaan julkista valtaa käytettäessä virheen tai laiminlyönnin johdosta aiheutuneen vahingon.

Sopimuksen 7 artikla velvoittaa lainsäädännössä säätämään riittävät rangaistukset annettujen määräysten rikkomisesta ja tar-

kastajan työn estämisestä. Työturvallisuusrikoksista ja muista työsuojelua koskevista vakavista aineellisten säännösten rikkomisista säädetään rikoslain 47 luvussa vankeusrangaistukset. Työsuojelun valvontalain 24 § velvoittaa työsuojeluviranomaisen tekemään ilmoituksen viralliselle syyttäjälle, mikäli on todennäköisiä perusteita epäillä, että työsuojelua koskevassa laissa tai rikoslain 47 luvussa rangaistavaksi säädetty rikos on tehty. Rikoslaissa säädetään asianmukaiset rangaistukset virkamiehen työn estämisestä. Työsuojelun valvontalain 17 §:n nojalla työsuojeluviranomainen voi tarvittaessa saada poliisilta virka-apua.

Artiklassa 7 todetun tarkastajien harkinnanvaraista neuvontavelvollisuutta vastaa työsuojelun valvonnasta annetun lain 15 §, jonka mukaan tarkastuksen toimittajien tulee ensi sijassa ohjein ja neuvoin edistää työsuojelua työpaikalla sekä työsuojeluhallinnosta annetun lain 1 §, joka sisältää työsuojeluhallinnon yleiset tehtävät.

Yleissopimuksen 8 ja 9 artiklat koskevat tarkastuskertomuksia, koordinoivan viranomaisen velvollisuutta pitää kirjaa tarkastuksista sekä tarkastustoiminnan vuosikertomuksia. Vastaavat säännökset tarkastuspöytäkirjan pitämisestä sisältyvät lakiin ja asetukseen työsuojelun valvonnasta. Vuosikertomus sisältyy hallinnon yleiseen toimintakertomukseen.

Edellä esitetyn mukaisesti Suomen lainsäädäntö täyttää yleissopimuksen nro 178 vaatimukset eikä lainsäädännön muutostarpeita ole.

3. Yleissopimuksen suhde yhteisölainsäädäntöön

Euroopan yhteisöjen neuvosto on antanut direktiivin toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä 89/391/ETY. Direktiivin tarkoituksena on toteuttaa tarpeelliset toimenpiteet työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamiseksi työssä. Direktiivissä on yleisiä periaatteita koskien mm. työssä ilmenevien vaarojen ehkäisemistä, turvallisuuden ja terveyden suojelua sekä yleisiä ohjeita näiden periaatteiden täytäntöön panemiseksi. Työsuojelutarkastusten osalta direktiivin 4 artiklassa on todettu, että erityisesti jäsenvaltioiden on varmistettava asianmukaiset työsuojelutarkastukset ja valvonta. Yleissopimuksen määräykset ja yhteisölainsäädäntö eivät ole ristiriidassa keskenään.

4. Yleissopimuksen voimaantulo ja irtisanominen

Yleissopimus tulee voimaan sen ratifioivan valtion osalta 12 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona Kansainvälisen työtoimiston pääjohtaja on rekisteröinyt yleissopimuksen ratifioinnin.

Yleissopimuksen ratifioinut jäsenvaltio voi irtisanoa sen 10 vuoden kuluttua siitä päivästä, jona yleissopimus on tullut kansainvälisesti voimaan ilmoittamalla irtisanomisesta Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle. Irtisanominen tulee voimaan vasta vuoden kuluttua ilmoituksen rekisteröintipäivämäärästä. Jäsenvaltio, joka ei vuoden kuluessa mainitun 10 vuoden määräajan päättymisestä käytä irtisanomisoikeuttaan, saa irtisanoa yleissopimuksen aina 10 vuoden välein.

5. Kansainvälisen työkonferenssin hyväksymien yleissopimusten ja suositusten eduskuntakäsittely

Kansainvälisen työjärjestön perussäännön 19 artikla edellyttää kunkin jäsenvaltion saattavan yleiskokouksen hyväksymät yleissopimukset ja suositukset määräajassa yleiskokouksen päättymisestä toimivaltaisen valtioelimen käsiteltäväksi lainsäädäntö- ja muita toimia varten. Tämän vuoksi yleissopimus ja suositus tulee saattaa eduskunnan käsiteltäväksi.

Yleissopimus nro 178 ei sisällä määräyksiä, jotka ovat ristiriidassa voimassaolevan lainsäädännön kanssa tai jotka edellyttävät lainsäädäntötoimia.

Edellä olevan perusteella ja hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi Genevessä pidetyssä Kansainvälisessä työkonferenssissa 22 päivänä lokakuuta 1996 hyväksytyn Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 178, joka koskee merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden tarkastuksia, ja

että Genevessä pidetyssä Kansain-

välisessä työkonferenssissa 22 lokakuuta 1996 hyväksytty Kansainvälisen työjärjestön suositus nro 185, joka koskee merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden tarkastuksia, otetaan huomioon tulevassa lainsäädäntötyössä sikäli kuin se on tarkoituksenmukaista ja mahdollista.

Helsingissä 2 päivänä lokakuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Työministeri *Liisa Jaakonsaari*

(Suomennos) *(Liite 1)*

YLEISSOPIMUS

(nro 178),

joka koskee merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden tarkastuksia

Kansainvälisen työjärjestön yleiskonferenssi,

jonka Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvosto on kutsunut koolle Geneveen ja joka on aloittanut 84. istuntokautensa 8. päivänä lokakuuta 1996,

toteaa merenkulkualan luonteen muuttumisen ja tämän seurauksena merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteissa vuoden 1926 merimiesten ammattientarkastuksia koskevan suosituksen hyväksymisen jälkeen tapahtuneet muutokset, ja

ottaa huomioon yleissopimuksen ja suosituksen, jotka koskevat ammattien tarkastuksia, 1947; suosituksen, joka koskee ammattientarkastusta kaivos- ja kuljetusyrityksissä 1947; ja yleissopimuksen, joka koskee kauppa-aluksissa noudatettavaa vähimmäistasoa, 1976, ja

ottaa huomioon Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen, 1982, voimaantulon 16. marraskuuta 1994, ja

päättää hyväksyä eräät merimiestarkastuksen yleisiä periaatteita koskevaan suositukseen, 1926, tehtäviä muutoksia koskevat ehdotukset, jotka ovat ensimmäisenä kohtana istunnon esityslistalla, ja

päättää, että nämä ehdotukset tulee laatia kansainvälisen, vain liputusmaissa sovellettavan yleissopimuksen muotoon;

hyväksyy tänä 22 päivänä lokakuuta vuonna 1996 seuraavan yleissopimuksen, josta voidaan käyttää nimitystä Merenkulkijoiden ammattientarkastuksia koskeva yleissopimus, 1996:

OSA I. SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

1. Ellei tässä artiklassa toisin määrätä, tätä sopimusta sovelletaan kaikkiin yksityisessä

CONVENTION

(No. 178)

concerning the Inspection of Seafarers' Working and Living Conditions

The General Conference of the International Labour Organization,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office and having met in its Eighty-fourth Session on 8 October 1996, and

Noting the changes in the nature of the shipping industry and, as a consequence thereof, the changes in seafarers' working and living conditions since the Labour Inspection (Seamen) Recommendation, 1926, was adopted, and

Recalling the provisions of the Labour Inspection Convention and Recommendation, 1947, the Labour Inspection (Mining and Transport) Recommendation, 1947, and the Merchant Shipping (Minimum Standards) Convention, 1976, and

Recalling the entry into force of the United Nations Convention on the Law of the Sea, 1982, on 16 November 1994, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the revision of the Labour Inspection (Seamen) Recommendation, 1926, which is the first item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention for flag State implementation only;

adopts, this twenty-second day of October of the year one thousand nine hundred and ninety-six, the following Convention, which may be cited as the Labour Inspection (Seafarers) Convention, 1996:

PART I. SCOPE AND DEFINITIONS

Article I

1. Except as otherwise provided in this Article, this Convention applies to every

tai julkisessa omistuksessa oleviin merenkulkuun käytettäviin aluksiin, jotka on rekisteröity sellaisessa jäsenvaltiossa, jossa yleissopimus on voimassa, ja joita käytetään kaupalliseen lastin tai matkustajien kuljettamiseen tai muuhun kaupalliseen tarkoitukseen. Tässä yleissopimuksessa alus, joka on kahden jäsenvaltion rekisterissä, katsotaan rekisteröidyksi siinä jäsenvaltiossa, jonka lipun alla se purjehtii.

2. Tässä yleissopimuksessa merenkulkuun käytettäviksi aluksiksi katsotaan kansallisen lainsäädännön mukaan merenkulkuun käytettäviksi aluksiksi määritellyt alukset.

3. Yleissopimusta sovelletaan merihinaajiin.

4. Yleissopimusta ei sovelleta aluksiin, joiden bruttovetoisuus on alle 500, eikä esimerkiksi öljynporauslauttoihin ja porausasemiin silloin kun niitä ei käytetä merenkulkuun. Päätöksen siitä, mitkä alukset luetaan tämän kohdan piiriin, tekee koordinoiva viranomainen neuvoteltuaan laivanvarustajien ja merenkulkijoiden edustavimpien järjestöjen kanssa.

5. Tämän yleissopimuksen määräykset koskevat ammattimaisia merikalastusaluksia siinä määrin kuin koordinoiva viranomainen katsoo mahdolliseksi kalastusalusten omistajien ja kalastajien edustavien järjestöjen kanssa neuvoteltuaan.

6. Mikäli on epäselvää, voidaanko joidenkin alusten katsoa harjoittavan kauppamerenkulkua tai ammattimaista merikalastusta tämän yleissopimuksen tarkoittamassa merkityksessä, asian ratkaisee koordinoiva viranomainen neuvoteltuaan ensin asianomaisten laivanvarustajia, merenkulkijoita ja kalastajia edustavien järjestöjen kanssa.

7. Tässä yleissopimuksessa tarkoitetaan:

a) "koordinoivalla viranomaisella" ministeriä, valtion virastoa tai muuta viranomaista, jolla on oikeus antaa ja valvoa säännöksiä, määräyksiä tai muita ohjeita, joilla on sitova vaikutus tarkastettaessa merenkulkijoiden työ- ja asuinoloja jäsenvaltiossa rekisteröidyssä aluksessa;

b) "tarkastajalla" valtion virkamiestä tai muuta julkisen viran haltijaa, joka on vastuussa merenkulkijoiden työ- ja elinolojen tai niiden osan tarkastuksesta, sekä henkilöä, jolla on koordinoivan viranomaisen 2 artiklan 3 kohdan nojalla valtuuttaman laitoksen

seagoing ship, whether publicly or privately owned, which is registered in the territory of a Member for which the Convention is in force and is engaged in the transport of cargo or passengers for the purpose of trade or is employed for any other commercial purpose. For the purpose of this Convention, a ship that is on the register of two Members is deemed to be registered in the territory of the Member whose flag it flies.

2. National laws or regulations shall determine which ships are to be regarded as seagoing ships for the purpose of this Convention.

3. This Convention applies to seagoing tugs.

4. This Convention does not apply to vessels less than 500 gross tonnage and, when not engaged in navigation, vessels such as oil rigs and drilling platforms. The decision as to which vessels are covered by this paragraph shall be taken by the central coordinating authority in consultation with the most representative organizations of shipowners and seafarers.

5. To the extent the central coordinating authority deems it practicable, after consulting the representative organizations of fishing vessel owners and fishermen, the provisions of this Convention shall apply to commercial maritime fishing vessels.

6. In the event of any doubt as to whether or not any ships are to be regarded as engaged in commercial maritime operations or commercial maritime fishing for the purpose of this Convention, the question shall be determined by the central coordinating authority after consulting the organizations of shipowners, seafarers and fishermen concerned.

7. For the purpose of this Convention:

a) the term "central coordinating authority" means ministers, government departments or other public authorities having power to issue and supervise the implementation of regulations, orders or other instructions having the force of law in respect of inspection of seafarers' working and living conditions in relation to any ship registered in the territory of the Member;

b) the term "inspector" means any civil servant or other public official with responsibility for inspecting any aspect of seafarers' working and living conditions, as well as any other person holding proper credentials performing an inspection for an institu-

tai järjestön antama valtakirja tarkastusten suorittamiseen;

c) "säännökset ja määräykset" lakien ja asetusten lisäksi välitystuomioita ja työehtosopimuksia, jotka ovat oikeudellisesti velvoittavia;

d) "merenkulkijat" henkilöiksi, jotka työskentelevät jossakin tehtävässä sellaisella merenkulkuun käytettävälle aluksella, johon yleissopimusta sovelletaan. Mikäli on epäselvää, voidaanko jokin työntekijäryhmä tämän yleissopimuksen puitteissa katsoa kuuluvaksi merenkulkijoihin, asian ratkaisee koordinoiva viranomainen neuvoteltuaan ensin laivanvarustajien ja merenkulkijoiden asianomaisten järjestöjen kanssa.

e) "merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteilla" olosuhteita ja ehtoja, jotka liittyvät aluksella olevien asuin- ja työtilojen huoltoon ja siisteyteen, vähimmäisikään, työsopimukseen, ruokaan ja ruokahuoltoon, miehistön majoitukseen, työhönottoon, miehitykseen, pätevyysvaatimuksiin, työaikaan, lääkärintarkastuksiin, työtapaturmien ehkäisyyn, terveydenhoitoon, sairaus- ja tapaturma-avustukseen, sosiaaliturvaan ja siihen liittyviin asioihin, kotiinpalauttamiseen, kansallisen lainsäädännön alaisiin työsuhteen ehtoihin, sekä yhdistymisvapauteen niin kuin se on määritelty vuoden 1948 Kansainvälisen työjärjestön sopimuksessa, joka koskee ammatillista järjestäytymisvapautta ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojelua.

OSA II. TARKASTUKSEN JÄRJESTÄMINEN

2 artikla

1. Jokainen jäsenvaltio, jota yleissopimus sitoo, ylläpitää merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden tarkastusjärjestelmää.

2. Koordinoiva viranomainen koordinoi merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteita osittain tai kokonaan koskevia tarkastuksia ja määrittelee niissä noudatettavat periaatteet.

3. Koordinoiva viranomainen on kaikissa tapauksissa vastuussa merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden tarkastamisesta. Se voi valtuuttaa päteväksi ja riippumattomaksi katsomiaan julkisia laitoksia tai muita järjestöjä

tion or organization authorized by the central coordinating authority in accordance with Article 2, paragraph 3;

c) the term "legal provisions" includes, in addition to laws and regulations, arbitration awards and collective agreements upon which the force of law is conferred;

d) the term "seafarers" means persons who are employed in any capacity on board a seagoing ship to which the Convention applies. In the event of any doubt as to whether any categories of persons are to be regarded as seafarers for the purpose of this Convention, the question shall be determined by the central coordinating authority after consulting the organizations of shipowners and seafarers concerned;

e) the term "seafarers' working and living conditions" means the conditions such as those relating to the standards of maintenance and cleanliness of shipboard living and working areas, minimum age, articles of agreement, food and catering, crew accommodation, recruitment, manning, qualifications, hours of work, medical examinations, prevention of occupational accidents, medical care, sickness and injury benefits, social welfare and related matters, repatriation, terms and conditions of employment which are subject to national laws and regulations, and freedom of association as defined in the Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention, 1948, of the International Labour Organization.

PART II. ORGANIZATION OF INSPECTION

Article 2

1. Each Member for which the Convention is in force shall maintain a system of inspection of seafarers' working and living conditions.

2. The central coordinating authority shall coordinate inspections wholly or partly concerned with seafarers' working and living conditions and shall establish principles to be observed.

3. The central coordinating authority shall in all cases be responsible for the inspection of seafarers' working and living conditions. It ma authorize public institutions or other organizations it recognizes as competent and

suorittamaan puolestaan merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden tarkastuksia. Näistä laitoksista ja järjestöistä koordinoivan viranomaisen on ylläpidettävä luetteloa, jonka on oltava yleisön saatavilla.

independent to carry out inspections of seafarers' working and living conditions on its behalf. It shall maintain and make publicly available a list of such institutions or organizations.

3 artikla

1. Jokainen jäsenvaltio huolehtii, että kaikki sen alueella rekisteröidyt alukset tarkastetaan vähintään kolmen vuoden määräajoin ja mikäli mahdollista yhden vuoden välein sen varmistamiseksi, että merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteet aluksella noudattavat kansallista lainsäädäntöä.

2. Jos jäsenvaltiolle tehdään valitus tai esitetään näyttöä siitä, ettei sen alueella rekisteröity alus ole kansallisen lainsäädännön mukainen merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden osalta, jäsenvaltion on ryhdyttävä tarkastustoimenpiteisiin mahdollisimman nopeasti.

3. Kun aluksella on tehty huomattavia rakenteellisia tai majoitusjärjestelyjä koskevia muutoksia, alus on tarkastettava viimeistään kolmen kuukauden kuluttua muutosten tekemisestä.

Article 3

1. Each Member shall ensure that all ships registered in its territory are inspected at intervals not exceeding three years and, when practicable, annually, to verify that the seafarers' working and living conditions on board conform to national laws and regulations.

2. If a Member receives a complaint or obtains evidence that a ship registered in its territory does not conform to national laws and regulations in respect of seafarers' working and living conditions, the Member shall take measures to inspect the ship as soon as practicable.

3. In cases of substantial changes in construction or accommodation arrangements, the ship shall be inspected within three months of such changes.

4 artikla

Jokainen jäsenvaltio nimittää tehtävien hoitamiseen pätevät tarkastajat ja huolehtii siitä, että tarkastajia on riittävä määrä tämän yleissopimuksen vaatimusten täyttämiseksi.

Article 4

Each Member shall appoint inspectors qualified for the performance of their duties and shall take the necessary steps to satisfy itself that inspectors are available in sufficient number to meet the requirements of this Convention.

5 artikla

1. Tarkastajien asema ja palvelusehdot takaavat riippumattomuuden hallituksen vaihdoksista ja asiattomista ulkopuolisista vaikutteista.

2. Asianmukaisen valtakirjan saaneilla tarkastajilla on valtuudet:

a) nousta jäsenvaltion alueella rekisteröityyn alukseen ja päästä tarkastuksen kannalta tarpeellisiin tiloihin;

b) suorittaa tarpeelliseksi katsomiaan tutkimuksia, kokeita tai tiedusteluja selvittääkseen, että säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan tarkasti;

c) vaatia, että puutteet korjataan; ja

d) silloin, kun on aihetta uskoa, että puute aiheuttaa huomattavaa vaaraa merenkulkijoi-

Article 5

1. Inspectors shall have the status and conditions of service to ensure that they are independent of changes of government and of improper external influences.

2. Inspectors provided with proper credentials shall be empowered:

a) to board a ship registered in the territory of the Member and to enter premises as necessary for inspection;

b) to carry out any examination, test or inquiry which they may consider necessary in order to satisfy themselves that the legal provisions are being strictly observed;

c) to require that deficiencies are remedied; and

d) where they have grounds to believe that a deficiency constitutes a significant danger

den terveydelle ja työturvallisuudelle, kieltää aluksen lähtö satamasta ennen kuin välttämättömät toimenpiteet on suoritettu, kuitenkin sillä edellytyksellä että alusta ei kohtuuttomasti viivytetä eikä pidätetä; kiellosta on oikeus valittaa oikeus- tai hallintoviranomaisille.

6 artikla

1. Kun suoritetaan tarkastus tai ryhdytään tämän yleissopimuksen edellyttämiin toimenpiteisiin, pyritään kaikin kohtuullisin keinoin välttämään aluksen kohtuuton pidättäminen tai viivyttäminen.

2. Jos alusta on kohtuuttomasti pidätetty tai viivytetty, laivanvarustaja tai laivanisäntä on oikeutettu korvauksiin kärsimistään menetyksistä tai vahingoista. Todistustaakka väitteestä, että pidättäminen tai viivyttäminen on ollut kohtuutonta, on laivanvarustajalla tai laivanisännällä.

OSA III. RANGAISTUKSET

7 artikla

1. Kansallisessa lainsäädännössä määrätään riittävät rangaistukset tarkastajien toimivaltaan kuuluvien säännösten ja määräysten rikkomisesta ja tarkastajan työn estämisestä, ja rangaistukset pannaan tehokkaasti täytäntöön.

2. Tarkastajat voivat harkintansa mukaan antaa varoituksia ja neuvoja sen sijaan, että he ryhtyvät oikeudellisiin toimenpiteisiin tai suosittelevat niihin ryhtymistä.

OSA IV. KERTOMUKSET

8 artikla

1. Koordinoiva viranomainen pitää kirjaa merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden tarkastuksista.

2. Koordinoiva viranomainen julkaisee tarkastustoiminnasta vuosittain kertomuksen, johon sisältyy luettelo tarkastuksia tekemään valtuutetuista laitoksista ja järjestöistä. Vuosittainen kertomus on julkaistava kohtuullisen ajan kuluttua käsiteltävänä olevan vuoden päättymisestä, kuitenkin viimeistään kuuden kuukauden kuluessa.

to seafarers' health and safety, to prohibit, subject to any right of appeal to a judicial or administrative authority, a ship from leaving port until necessary measures are taken, the ship not being unreasonably detained or delayed.

Article 6

1. When an inspection is conducted or when measures are taken under this Convention, all reasonable efforts shall be made to avoid a ship being unreasonably detained or delayed.

2. If a ship is unreasonably detained or delayed, the shipowner or operator of the ship shall be entitled to compensation for any loss or damage suffered. In any instance of alleged unreasonable detention or delay, the burden of proof shall lie with the shipowner or operator of the ship.

PART III. PENALTIES

Article 7

1. Adequate penalties for violations of the legal provisions enforceable by inspectors and for obstructing inspectors in the performance of their duties shall be provided for by national laws or regulations and shall be effectively enforced.

2. Inspectors shall have the discretion to give warnings and advice instead of instituting or recommending proceedings.

PART IV. REPORTS

Article 8

1. The central coordinating authority shall maintain records of inspections of seafarers' working and living conditions.

2. It shall publish an annual report on inspection activities, including a list of institutions and organizations authorized to carry out inspections on its behalf. This report shall be published within a reasonable time after the end of the year to which it relates and in any case within six months.

9 artikla

1. Tarkastajat toimittavat jokaisesta tarkastuksesta kertomuksen koordinoivalle viranomaiselle. Aluksen päällikölle toimitetaan kertomuksesta joko englanninkielinen tai aluksen työkielellä kirjoitettu kappale, toinen kappale toimitetaan aluksen ilmoitustaululle merenkulkijoiden tiedoksi tai lähetetään heidän edustajilleen.

2. Huomattavan tapahtuman jälkeen tehtävästä tarkastuksesta on annettava kertomus mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kuukauden kuluttua tarkastuksen loppuun saattamisesta.

Article 9

1. Inspectors shall submit a report of each inspection to the central coordinating authority. One copy of the report in English or in the working language of the ship shall be furnished to the master of the ship and another copy shall be posted on the ship's notice board for the information of the seafarers or sent to their representatives.

2. In case of an inspection pursuant to a major incident, the report shall be submitted as soon as practicable but not later than one month following the conclusion of the inspection.

OSA V. LOPPUMÄÄRÄYKSET

10 artikla

Tämä yleissopimus korvaa suosituksen joka koskee merimiestyön tarkastuksen yleisiä periaatteita, 1926.

11 artikla

Tämän yleissopimuksen virallisista ratifioinneista on rekisteröintiä varten lähetettävä ilmoitus Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle.

12. artikla

1. Tämä yleissopimus sitoo vain niitä Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltioita, joiden ratifioinnit Kansainvälisen työtoimiston pääjohtaja on rekisteröinyt.

2. Yleissopimus tulee voimaan kahdentoista kuukauden kuluttua siitä päivästä, kun pääjohtaja on rekisteröinyt kahden jäsenvaltion ratifioinnit.

3. Sen jälkeen tämä yleissopimus tulee voimaan kunkin jäsenvaltion osalta kahdentoista kuukauden kuluttua siitä päivästä, kun sen ratifiointi on rekisteröity.

13 artikla

1. Tämän yleissopimuksen ratifioinut jäsenvaltio voi irtisanoa sen kymmenen vuoden kuluttua siitä päivästä, kun yleissopimus on alunperin tullut voimaan, lähettämällä ilmoituksen irtisanomisesta Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle rekisteröintiä var-

PART V. FINAL PROVISIONS

Article 10

This Convention supersedes the Labour Inspection (Seamen) Recommendation, 1926.

Article 11

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 12

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organization whose ratifications have been registered with the Director-General of the International Labour Office.

2. It shall come into force 12 months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member 12 months after the date on which its ratification has been registered.

Article 13

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

ten. Kyseinen irtisanominen tulee voimaan vasta vuoden kuluttua rekisteröimispäivämäärästä.

2. Kukin tämän yleissopimuksen ratifioinut jäsenvaltio, joka ei vuoden kuluessa edellisessä kohdassa mainitun kymmenen vuoden määräajan päättymisestä käytä tämän artiklan mukaista irtisanomisoikeuttaan, on sidottu noudattamaan yleissopimusta seuraavan kymmenvuotiskauden ajan ja saa sen jälkeen irtisanoa tämän yleissopimuksen kunkin kymmenvuotiskauden päätyttyä tässä artiklassa määrätyin ehdoin.

Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

14 artikla

1. Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on annettava Kansainvälisen työjärjestön kaikille jäsenvaltioille tieto kaikista jäsenvaltioiden hänelle ilmoittamista ja rekisteröidyistä ratifioinneista ja irtisanomisista.

2. Ilmoittaessaan järjestön jäsenvaltioille toisen ratifioinnin rekisteröinnistä pääjohtajan on kiinnitettävä jäsenvaltioiden huomio yleissopimuksen voimaantulopäivämäärään.

Article 14

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organization of the registration of all ratifications and denunciations communicated by the Members of the Organization.

2. When notifying the Members of the Organization of the registration of the second ratification, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organization to the date upon which the Convention shall come into force.

15 artikla

Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on annettava Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille täydelliset tiedot kaikista edellisten artiklojen mukaisesti rekisteröimistään ratifioinneista ja irtisanomisista Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan 102 artiklan mukaista rekisteröintiä varten.

Article 15

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations, for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations, full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by the Director-General in accordance with the provisions of the preceding Articles.

16 artikla

Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston on, milloin se katsoo tarpeelliseksi, esiteltävä yleiskonferenssille tämän yleissopimuksen soveltamista koskeva selostus sekä tutkittava, onko tarpeen ottaa konferenssin työjärjestykseen kysymys yleissopimuksen uusimisesta osittain tai kokonaan.

Article 16

At such times as it may consider necessary, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

17 artikla

1. Mikäli konferenssi hyväksyy uuden yleissopimuksen, joka kokonaan tai osittain

Article 17

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in

korvaa tämän yleissopimuksen, eikä uusi yleissopimus toisin määrätä, niin

a) jäsenvaltion ratifioidessa uuden korvaavan yleissopimuksen aiheutuu tästä välittömästi ipso jure tämän yleissopimuksen irtisanoutuminen 13 artiklan ehdoista huolimatta jos ja kun uusi korvaava yleissopimus on tullut voimaan,

b) uuden korvaavan yleissopimuksen tultua voimaan eivät jäsenvaltiot enää voi ratifioida tätä yleissopimusta.

2. Tämä yleissopimus jää kuitenkin voimaan nykyisen muotoisena ja sisältöisenä niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka ovat ratifioineet sen mutta eivät korvaavaa yleissopimusta.

whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides—

a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 13 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

b) as from the date when the new revising Convention comes into force, this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

18 artikla

Tämän yleissopimuksen englannin- ja ranskankieliset tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset.

Article 18

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

(Suomennos) *(Liite 2)*

SUOSITUS

(nro 185)

joka koskee merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden tarkastuksia

Kansainvälisen työjärjestön yleiskonferenssi,

jonka Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvosto on kutsunut koolle Geneveen ja joka on aloittanut 84. istuntokautensa 8. päivänä lokakuuta 1996, ja

päättää hyväksyä eräitä ehdotuksia koskien muutoksia merimiestyön tarkastuksen yleisiä periaatteita koskevaan suositukseen, 1926, joka on istunnon ensimmäisenä kohtana esityslistalla, ja

päättää, että nämä ehdotukset tulee laatia suosituksen muotoon täydentämään merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden tarkastusta koskevaa yleissopimusta, 1996,

hyväksyy tänä 22 päivänä lokakuuta vuonna 1996 seuraavan suosituksen, josta voidaan käyttää nimitystä Merenkulkijoiden ammattientarkastusta koskeva suositus, 1996:

I. YHTEISTYÖ JA KOORDINAATIO

1. Koordinoivan viranomaisen tulisi sopivin järjestelyin edistää julkisten laitosten ja muiden merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteita käsittelevien järjestöjen tehokasta yhteistyötä.

2. Varmistaakseen tarkastajien, laivanvarustajien, merenkulkijoiden ja heidän järjestöjensä välisen yhteistyön sekä ylläpitääkseen tai parantaakseen merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteita koordinoivan viranomaisen tulisi neuvotella järjestöjen edustajien kanssa säännöllisin väliajoin keinoista, joilla nämä tavoitteet parhaiten saavutetaan. Neuvottelutavan päättää koordinoiva viranomainen neuvoteltuaan ensin laivanvarustajien ja merenkulkijoiden järjestöjen kanssa.

RECOMMENDATION

(No. 185)

concerning the Inspection of Seafarers' Working and Living Conditions

The General Conference of the International Labour Organization,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office and having met in its Eighty-fourth Session on 8 October 1996, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the revision of the Labour Inspection (Seamen) Recommendation, 1926, which is the first item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a Recommendation supplementing the Labour Inspection (Seafarers) Convention, 1996;

adopts, this twenty-second day of October of the year one thousand nine hundred and ninety-six, the following Recommendation, which may be cited as the Labour Inspection (Seafarers) Recommendation, 1996:

I. COOPERATION AND COORDINATION

1. The central coordinating authority should make appropriate arrangements to promote effective cooperation between public institutions and other organizations concerned with seafarers' working and living conditions.

2. To ensure cooperation between inspectors, shipowners, seafarers and their respective organizations, and in order to maintain or improve seafarers' working and living conditions, the central coordinating authority should consult the representatives of such organizations at regular intervals as to the best means of attaining these ends. The manner of such consultation should be determined by the central coordinating authority after consulting with shipowners' and seafarers' organizations.

II. TARKASTUSTEN JÄRJESTÄMINEN

3. Koordinoivalla viranomaisella ja muulla taholla tai viranomaisella, joka suorittaa merenkulkijoiden työ- ja elinolojen tarkastuksiin kokonaan tai osittain liittyviä toimia, tulisi olla riittävät resurssit tehtäviensä täyttämiseen.

4. Tarkastajien määrän tulisi olla tehtävien tehokkaan hoitamisen kannalta riittävä ja siitä päätettäessä on otettava huomioon:

a) tarkastajien tekemän työn tärkeys, etenkin tarkastettavaksi tulevien alusten lukumäärä, luonne ja koko sekä toimeenpantavien säännösten ja määräysten lukumäärä ja monimutkaisuus,

b) tarkastajien käyttöön varatut aineelliset edellytykset, ja

c) tarkastuksen tehokkaan suorittamisen edellyttämät käytännön olosuhteet.

5. Merenkulkijoiden työ- ja elinolojen tarkastusjärjestelmän tulisi antaa tarkastajille mahdollisuus:

a) kiinnittää koordinoivan viranomaisen huomio kaikkiin puutteisiin tai väärinkäytöksiin, joita voimassaolevat säännökset ja määräykset eivät kata ja tehdä koordinoivalle viranomaiselle ehdotuksia säädösten ja määräysten parantamiseksi, ja

b) nousta laivaan ja päästä tarkastuksen kannalta oleellisiin tiloihin vapaasti ja ilman ennakkoilmoitusta mihin vuorokaudenaikaan tahansa.

6. Koordinoivan viranomaisen tulisi:

a) laatia yksinkertaisia menettelytapoja, joiden avulla merenkulkijat tai heidän edustajansa voivat luottamuksellisesti ilmoittaa säännösten ja määräysten mahdollisista rikkomuksista ja tarkastajat pystyvät tutkimaan asian viipymättä,

b) varmistaa, että aluksen päällikkö, miehistön jäsenet tai merenkulkijoiden edustajat voivat pyytää tarkastusta aina kun katsovat sen tarpeelliseksi, ja

c) tarjota laivanvarustajille, merenkulkijoille ja heidän järjestöilleen teknistä tietoa ja neuvoja tehokkaasta tavasta toteuttaa säännöksiä ja määräyksiä ja parantaa merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteita.

II. ORGANIZATION OF INSPECTION

3. The central coordinating authority and any other service or authority wholly or partly concerned with the inspection of seafarers' working and living conditions should have the resources necessary to fulfil their functions.

4. The number of inspectors should be sufficient to secure the efficient discharge of their duties and should be determined with due regard to:

a) the importance of the duties which the inspectors have to perform, in particular the number, nature and size of ships liable to inspection and the number and complexity of the legal provisions to be enforced;

b) the material means placed at the disposal of the inspectors; and

c) the practical conditions under which inspections must be carried out in order to be effective.

5. The system of inspection of seafarers' working and living conditions should permit inspectors:

a) to alert the central coordinating authority to any deficiency or abuse not specifically covered by existing legal provisions and submit proposals to it for the improvement of laws and regulations; and

b) to board ships and enter relevant premises freely and without previous notice at any hour of the day or night.

6. The central coordinating authority should:

a) establish simple procedures to enable it to receive information in confidence concerning possible infringements of legal provisions presented by seafarers directly or through representatives, and enable inspectors to investigate such matters promptly;

b) enable masters, crew members or representatives of the seafarers to call for an inspection when they consider it necessary; and

c) supply technical information and advice to shipowners and seafarers and organizations concerned as to the most effective means of complying with the legal provisions and improving seafarers' working and living conditions.

III. TARKASTAJIEN ASEMA, TEHTÄVÄT JA TOIMIVALTA

7. (1) Kansalliseen lainsäädäntöön mahdollisesti sisältyvien julkisten virkojen muiden pääsyvaatimusten lisäksi tarkastajilla tulisi olla tehtävien hoitamiseen vaadittava pätevyys ja koulutus, ja mikäli mahdollista, merenkulkualan koulutus tai alan kokemusta. Heillä tulisi olla riittävästi tietoa merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteista sekä riittävä englannin kielen taito.

(2) Koordinoivan viranomaisen tulisi päättää pätevyyden toteamistavasta.

8. Työsuhteen aikana tarkastajille tulisi tarjota sopivaa jatkokoulutusta.

9. Jokaisen jäsenvaltion tulisi järjestää tarkastajille mahdollisuus käyttää avustajina teknisiä ja muita erikoisalojen asiantuntijoita, joilla on tarvittava pätevyys.

10. Tarkastajille ei tulisi antaa tehtäviä, jotka lukumääränsä tai luonteensa vuoksi voivat haitata tehokasta tarkastusta tai millään tavoin heikentää heidän arvovaltaansa tai puolueettomuuttaan suhteessa laivanvarustajiin, merenkulkijoihin tai muihin asianosaisiin.

11. Kaikille tarkastajille tulisi järjestää sopivassa paikassa sijaitsevat toimitilat, sopivat välineet ja kulkuneuvo, jotka mahdollistavat tehtävien tehokkaan hoidon.

12. (1) Asianmukaisen valtakirjan saaneilla tarkastajilla tulisi olla valtuudet:

a) kuulustella aluksen päällikköä, merenkulkijaa tai ketä muuta tahansa, laivanvarustaja tai varustamon edustaja mukaan lukien, mistä tahansa säännösten ja määräysten soveltamiseen liittyvästä asiasta; kuulusteltavan henkilön pyynnöstä kuulustelu on suoritettava todistajan läsnäollessa,

b) vaatia nähtäväkseen kirjoja, lokikirjoja, rekistereitä, todistuksia tai muita asiakirjoja tai tietoja, jotka suoraan liittyvät tutkittavana oleviin asioihin tarkastaakseen, että säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan,

c) vaatia, että säännösten ja määräysten edellyttämät ilmoitukset pannaan nähtäville, ja

d) ottaa tai poistaa aluksesta tutkimustarkoituksia varten näytteitä tuotteista, lastista, juomavedestä, ruokatarvikkeista sekä käsitellyistä materiaaleista ja aineista.

III. STATUS, DUTIES AND POWERS OF INSPECTORS

7. (1) Subject to any conditions for recruitment to the public service which may be prescribed by national laws or regulations, inspectors should have qualifications and adequate training to perform their duties and where possible should have a maritime education or experience as a seafarer. They should have adequate knowledge of seafarers' working and living conditions and of the English language.

(2) The means for ascertaining such qualifications should be determined by the central coordinating authority.

8. Measures should be taken to provide inspectors with appropriate further training during their employment.

9. Each Member should take the necessary measures so that duly qualified technical experts and specialists may be called upon, as needed, to assist in the work of inspectors.

10. Inspectors should not be entrusted with duties which might, because of their number or nature, interfere with effective inspection or prejudice in any way their authority or impartiality in their relations with shipowners, seafarers or other interested parties.

11. All inspectors should be provided with conveniently situated premises, equipment and means of transport adequate for the efficient performance of their duties.

12. (1) Inspectors provided with proper credentials should be empowered:

a) to question the master, seafarer or any other person, including the shipowner or the shipowner's representative, on any matter concerning the application of the legal provisions in the presence of a witness that the person may have requested;

b) to require the production of any books, log books, registers, certificates or other documents or information directly related to matters subject to inspection, in order to check conformity with the legal provisions;

c) to enforce the posting of notices required by the legal provisions; and

d) to take or remove, for the purposes of analysis, samples of products, cargo, drinking-water, provisions and materials and substances used or handled.

(2) Laivanvarustajalle tai varustamon edustajalle ja tarpeen vaatiessa merenkulkijalle tulisi ilmoittaa 1 kohdan d alakohdan mukaisesta näytteiden ottamisesta tai aluksesta poistamisesta, tai mainitun henkilön tulisi olla paikalla näytettä otettaessa tai poistettaessa. Tarkastajan tulisi kirjata muistiin näytteen määrä.

13. Aloittaessaan aluksen tarkastuksen tarkastajien tulisi ilmoittaa läsnäolostaan aluksen päällikölle tai vastuussa olevalle henkilölle, ja tarpeen mukaan merenkulkijoille tai heidän edustajilleen.

14. Koordinoivalle viranomaiselle tulisi ilmoittaa kaikista merenkulkijoiden työtapaturmista tai ammattitaudeista sellaisissa tapauksissa ja sellaisella tavalla kuin kansallinen lainsäädäntö edellyttää.

15. Tarkastajille tulisi:

a) asettaa kielto saada suoraa tai epäsuoraa hyötyä toiminnasta, jota heidät kutsutaan tutkimaan,

b) asettaa velvollisuus asianmukaisten rangaistusten tai kurinpitotoimien uhalla vielä palveluksesta lähdettyäänkin olla paljastamatta liikesalaisuuksia tai luottamuksellisia työmenetelmiä tai luonteeltaan henkilökohtaisia tietoja, joita he työtehtäviä suorittaessaan saavat tietoonsa,

c) asettaa velvollisuus pitää luottamuksellisena tieto siitä, kuka on tehnyt valituksen merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteissa esiintyvistä vaaroista tai puutteista tai säännösten ja määräysten rikkomisesta ja olla antamatta laivanvarustajalle, varustamon edustajalle tai laivanisännälle pienintäkään vihjettä siitä, että tarkastus tehtiin valituksen vuoksi, ja

d) asettaa velvollisuus harkintansa mukaan saattaa laivanvarustajan, laivanisännän tai aluksen päällikön tietoon puutteet, jotka voivat vaikuttaa aluksella olevien terveyteen ja turvallisuuteen.

(2) The shipowner or the shipowner's representative, and where appropriate the seafarer, should be notified of any sample being taken or removed in accordance with subparagraph (l)(d) or should be present at the time a sample is taken or removed. The quantity of such a sample should be properly recorded by the inspector.

13. When commencing a ship inspection, inspectors should provide notification of their presence to the master or person in charge and, where appropriate, to the seafarers or their representatives.

14. The central coordinating authority should be notified of any occupational injuries or diseases affecting seafarers in such cases and in such manner as may be prescribed by national laws or regulations.

15. Inspectors should:

a) be prohibited from having any direct or indirect interest in any operation which they are called upon to inspect;

b) subject to appropriate penalties or disciplinary measures, not reveal, even after leaving service, any commercial secrets or confidential working processes or information of a personal nature which may come to their knowledge in the course of their duties;

c) treat as confidential the source of any complaint alleging a danger or deficiency in relation to seafarers' working and living conditions or an infringement of legal provisions and give no intimation to the shipowner, the shipowner's representative or the operator of the ship that an inspection was made as a consequence of such a complaint; and

d) have discretion, following an inspection, to bring immediately to the attention of the shipowner, the operator of the ship or the master deficiencies which may affect the health and safety of those on board ship.

IV. KERTOMUKSET

16. Yleissopimuksen 8 artiklan 2 kohdan mukaisen, koordinoivan viranomaisen julkaiseman vuosittaisen kertomuksen tulisi sisältää myös:

a) luettelo voimassaolevista säädöksistä ja määräyksistä, jotka liittyvät merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteisiin, sekä kaikista muutoksista, jotka ovat tulleet voimaan vuoden aikana,

IV. REPORTS

16. The annual report published by the central coordinating authority in accordance with Article 8, paragraph 2, of the Convention should also contain:

a) a list of laws and regulations in force relevant to seafarers' working and living conditions and any amendments which have come into operation during the year;

b) yleissopimuksen 2 kohdassa tarkoitetun tarkastusjärjestelmän organisaatiota koskevat yksityiskohdat;

c) tilasto aluksista ja muista tiloista, jotka on tarkastettava ja niistä, jotka on tarkastettu,

d) tilasto merenkulkijoista, jotka ovat tämän kohdan a) alakohdassa tarkoitettujen säädösten ja määräysten alaisia,

e) tilastoja ja tietoja lainrikkomuksista, määrätyistä rangaistuksista ja alusten pidättämistapauksista, ja

f) tilastoja merenkulkijoiden työtapaturmista ja ammattitaudeista.

17. Yleissopimuksen 9 artiklassa tarkoitetut raportit tulisi laatia siten ja sen sisältöisinä, kuin koordinoiva viranomainen määrää.

b) details of the organization of the system of inspection referred to in Article 2 of the Convention;

c) statistics of ships or other premises liable to inspection and of ships and other premises actually inspected;

d) statistics of seafarers subject to the laws and regulations referred to in subparagraph (a) of this paragraph;

e) statistics and information on infringements of legislation, penalties imposed and cases of detention of ships; and

f) statistics of occupational injuries and diseases affecting seafarers.

17. The reports referred to in Article 9 of the Convention should be drawn up in such manner and should deal with such subject matter as may be prescribed by the central coordinating authority.